

INHOUD

Voorwoord 11

Hoofdstuk 1 De Bascule 15

- 1.1 Algemeen 15
 - 1.1.1 Zorglijn voor emotionele stoornissen 15
 - 1.1.2 Zorglijn voor gedragsstoornissen 15
 - 1.1.3 Zorglijn voor autisme en psychose 16
 - 1.1.4 Zorglijn verstandelijke beperking 16
 - 1.1.5 Zorglijn gezin en gezag 16
 - 1.1.6 Zorglijn speciale onderwijszorg 16
 - 1.1.7 Aanmelding en behandelvorm 16
- 1.2 Traumacentrum 17
- 1.3 Onderzoek 17

Hoofdstuk 2 Schokkende gebeurtenissen en risicofactoren 19

- 2.1 Schokkende gebeurtenissen 19
 - 2.1.1 Wat zijn schokkende gebeurtenissen? 19
 - 2.1.2 Soorten schokkende gebeurtenissen 20
- 2.2 Schokkende gebeurtenissen bij kinderen en jongeren, hoe vaak komt het voor? 22
- 2.3 Welke kinderen lopen een grotere kans om een schokkende gebeurtenis mee te maken? 23
 - 2.3.1 Persoonlijke factoren 23
 - 2.3.2 Gezinsfactoren 24
 - 2.3.3 Factoren in de samenleving 24

Onder de loep. Schokkende gebeurtenissen, nare gedachten en posttraumatische stressklachten bij jeugdigen. **Esther van Duin, Roos Rodenburg, Anne Marie Meijer, Ramón Lindauer en Julia Diehle**

ISBN 978 90 8850 408 2. NUR 740. c 2013 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Hoofdstuk 3 Trauma, posttraumatische stress-stoornis en behandeling 25

3.1	Trauma	25
3.2	Posttraumatische stress-stoornis	26
3.2.1	Herbeleving	26
3.2.2	Vermijding of afstomping van de algemene reactiviteit	27
3.2.3	Verhoogde prikkelbaarheid	27
3.3	Het diagnosticeren van een PTSS	29
3.3.1	PTSS diagnose	29
3.4	Behandeling	31
3.4.1	TF-CBT	32
3.4.2	EMDR	35

Hoofdstuk 4 Trauma bij kinderen en jongeren 37

4.1	Onderkenning van PTSS bij kinderen en jongeren	37
4.2	Kind versus volwassene, symptomen per ontwikkelingsfase	38
4.2.1	Zuigelingfase	38
4.2.2	Peuter en kleutertijd	39
4.2.3	Basisschoolleeftijd	40
4.2.4	Adolescentiefase	41
4.3	Traumagerelateerde stoornissen	42
4.4	DSM-IV-TR diagnose bij kinderen en jongeren	43
4.4.1	Verfijnde criteria, de DSM-5?	44
4.5	Hoeveel kinderen ontwikkelen een posttraumatische stress-stoornis?	45
4.6	Risicofactoren voor het ontwikkelen van een PTSS	45
4.6.1	Vóór het meemaken van een schokkende gebeurtenis	46
4.6.2	Tijdens het meemaken van een schokkende gebeurtenis	47
4.6.3	Na het meemaken van een schokkende gebeurtenis	47
4.7	Kinderen met psychische problemen, ontwikkelingsstoornissen of verstandelijke beperking, een kwetsbare groep	48
4.7.1	Psychische problemen als risico op schokkende gebeurtenissen en PTSS	49
4.7.2	Schokkende gebeurtenissen en PTSS als risico op psychische problemen	49
4.7.3	Schokkende gebeurtenissen en PTSS als risico op schokkende gebeurtenissen en PTSS	50
4.7.4	Kwetsbaarheid in de jeugdzorg	50

Onder de loep. Schokkende gebeurtenissen, nare gedachten en posttraumatische stressklachten bij jeugdigen. **Esther van Duin, Roos Rodenburg, Anne Marie Meijer, Ramón Lindauer en Julia Diehle**

ISBN 978 90 8850 408 2. NUR 740. © 2013 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Hoofdstuk 5 Negatieve gedachten en PTSS 51

- 5.1 Negatieve gedachten en hun rol in het ontstaan en in stand houden van PTSS 51
 - 5.1.1 Het cognitieve model van Ehlers & Clark 51
 - 5.1.2 Is een cognitief model van PTSS ook toepasbaar op kinderen en jongeren? 53
 - 5.1.3 Een posttraumatische cognitievragenlijst voor kinderen 54
 - 5.1.4 Waarom is het belangrijk om negatieve traumagerelateerde cognities te kunnen meten? 55

Hoofdstuk 6 Het onderzoek 57

- 6.1 Aanleiding voor het onderzoek 57
 - 6.1.1 Onderzoeksvragen 58
- 6.2 Onderzoeksgroep 58
- 6.3 Meetinstrumenten 60
 - 6.3.1 Schokkende gebeurtenis 60
 - 6.3.2 Child Post-Traumatic Cognitions Inventory – Nederlandse versie 60
 - 6.3.3 Herziene Kinder Schokverwerkingslijst (CRIES-13) 61
 - 6.3.4 KIDSCREEN-10 61
 - 6.3.5 Children’s Automatic Thoughts Scale, positieve subschaal (CATS-P) 61
- 6.4 Procedure 62

Hoofdstuk 7 Resultaten 63

- 7.1 De meest gerapporteerde nare ervaringen door jongeren 63
- 7.2 Percentage schokkende gebeurtenissen en posttraumatische stress-symptomen 64
- 7.3 De psychometrische eigenschappen van de cPTCI-vragenlijst 67

Hoofdstuk 8 Discussie en conclusie 69

- 8.1 Onderzoek 69
- 8.2 De bevindingen per onderzoeksvraag 69
 - 8.2.1 Percentage schokkende gebeurtenissen en traumaklachten 69
 - 8.2.2 Psychometrische eigenschappen van de cPTCI 72

8.3	Beperkingen en aanbevelingen	74
8.3.1	Inventarisatie schokkende gebeurtenissen	74
8.3.2	Bredere onderzoeksgroep	74
8.3.3	DSM-IV-TR classificatie	75
8.3.4	Andere aanbevelingen	75
8.4	Conclusie	75
8.4.1	Nut van wetenschappelijk onderzoek	76
8.4.2	Kinderen met psychische stoornissen, een kwetsbare groep	77

Literatuur 79

Dankwoord 85

Bijlage 1 Child Post-Traumatic Cognitions Inventory (cPTCI) 89

Bijlage 2 Herziene Kinder Schokverwerkingslijst (CRIES-13) 91

Bijlage 3 Data-analyse 93

Bijlage 4 Woordenlijst 101